

15. 10. 2002

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Uzavírání sňatku za zvláštních okolností

Svatební den je pro většinu osob dnem, na který se dlouho připravují a prožívají jej ve slavnostní náladě tak, aby den, ve kterém vstoupili do manželství, pro ně zůstal příjemnou vzpomínkou. Někdy se však vyskytnou okolnosti, které zapříčiní, že sňatek musí být uzavřen ihned nebo za takových podmínek, které představy snoubenců o svatebním dni zcela nesplňují.

Svatební den je pro většinu osob dnem, na který se dlouho připravují a prožívají jej ve slavnostní náladě tak, aby den, ve kterém vstoupili do manželství, pro ně zůstal příjemnou vzpomínkou. Někdy se však vyskytnou okolnosti, které zapříčiní, že sňatek musí být uzavřen ihned nebo za takových podmínek, které představy snoubenců o svatebním dni zcela nesplňují. Uzavírání sňatku v některých zvláštních situacích upravuje zákon č. [94/1963](#) Sb., o rodině ve svých ustanoveních § 4 a násl.

Za zvláštní situaci je bezpochyby nutno považovat uzavírání manželství, je-li život toho, kdo chce uzavřít manželství přímo ohrožen. V takové situaci se postupuje specifickým způsobem a není nutno dodržet zákonem o rodině předepsaný postup. Zákonná úprava sice hovoří pouze o případě, kdy je přímo ohrožen život jen jednoho ze snoubenců, je však zřejmé, že se bude postupovat stejně i v okamžiku, kdy bude přímo ohrožen život obou snoubenců.

Pokud se uzavírá manželství za situace, že je život snoubence přímo ohrožen, je podle § 4 odst. 3 zákona o rodině, který upravuje uzavírání sňatku občanskou formou, přípustné uzavřít manželství před kterýmkoli obecním úřadem na kterémkoli místě. Obdobně je to i u církevního sňatku, kdy podle § 4a odst. 3 zákona o rodině, je-li život snoubence přímo ohrožen, může se manželství uzavřít na kterémkoli místě.

Co se týče dokladů, tak zákon o rodině v § 7 stanoví, že v situaci, kdy život snoubence je přímo ohrožen, není třeba předložit doklady, které jsou k uzavření manželství potřebné. I v takovém případě jsou však snoubenci povinni učinit prohlášení, že jim nejsou známy okolnosti, které by uzavření manželství vylučovaly. Prohlášení týkající se zdravotního stavu snoubenců není, což je ostatně logické, požadováno.

Zvláštní situací je také uzavírání manželství v cizině. Podle § 5 zákona o rodině může občan České republiky uzavřít manželství v cizině, a to jednak před oprávněným orgánem cizího státu a dále též před zastupitelským úřadem České republiky oprávněným podle zvláštního předpisu.

I v cizině lze uzavřít manželství v situaci, kdy život jednoho ze snoubenců je přímo ohrožen. Podle § 7 odst. 3 zákona o rodině může za těchto okolností prohlášení snoubenců, je-li alespoň jeden ze snoubenců státním občanem České republiky, přijmout i kapitán lodi plující pod vlajkou České republiky, kapitán letadla registrovaného v České republice a velitel vojenské jednotky České republiky v zahraničí.

Zákon také umožňuje, aby k uzavření manželství došlo bez osobní účasti jednoho ze snoubenců. Jde o uzavírání manželství zástupcem. V souladu s § 9 zákona o rodině může z důležitých důvodů okresní úřad povolit, aby prohlášení jednoho ze snoubenců, že vstupuje do manželství, učinil jeho zástupce. Je tedy na úvaze příslušného okresního úřadu, aby zhodnotil závažnost důvodů, které neumožňují osobní účast jednoho ze snoubenců a sňatek, při kterém je jeden ze snoubenců zastoupen, povolí.

Pokud rozhodne okresní úřad kladně, může snoubenec udělit svému zástupci písemnou plnou moc, která musí obsahovat všechny náležitosti stanovené v 9 odst. 3 zákona o rodině. Druhý snoubenec, se kterým má být manželství uzavřeno, musí být v plné moci přesně označen, jinak manželství nevznikne. Podpis na plné moci musí být úředně ověřen.

Zástupcem snoubence může být pouze zletilá fyzická osoba, která není zbavená způsobilosti k právním úkonům nebo jejíž způsobilost k právním úkonům není omezena. Zástupce musí být stejného pohlaví jako snoubenec, kterého zastupuje.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Posouzení shody dle AI Act - zkušenosti z praxe](#)
- [Začínají soudy zohledňovat náklady podnikatelů při plnění právních povinností v oblasti e-commerce?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 35: Ručení za dluhy z podnikání u OSVČ a s.r.o.](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Nefungující rozsah péče o dítě. Cesta přes využití terapie a dalších opatření podle ustanovení § 503 zákona o zvláštních řízeních soudních](#)
- [De iure traktor, de facto nákladní vozidlo, už ne tolik výhodná dualita](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Pokuta 32 mil. EUR pro Dacia/Renault - evropské soutěžní úřady tvrdě došlapují na no-poaching. Měla by Vaše společnost být na pozoru?](#)
- [Rozdělení společného jmění manželů v případech výdělečné činnosti pouze jednoho z manželů](#)
- [Oběť znásilnění má nárok na peněžitou satisfakci](#)
- [Digitalizace AML povinností: jak technologie mění plnění povinností pro tisíce povinných osob](#)